

Силабус курсу

Психолінгвістика

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Освітньо-професійна програма
«Логопедія»

Дні занять: згідно розкладу
Консультації:
Рік навчання: III, Семестр: V
Кількість кредитів: 3
Мова викладання: українська

Керівник курсу:	канд. пед. канд., доцент Горішна Надія Мирославівна
Контактний телефон викладача	098 923 93 11
Е-mail викладача:	nadiahorishna@tnpu.edu.ua.com
Формат дисципліни:	нормативна
Обсяг дисципліни:	Кредити ЄКТС – 3 (90 год.)

Опис дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Психолінгвістика» є формування системи знань щодо психологічних процесів, властивостей і станів, які лежать в основі формування, продукування та сприйняття мовлення у їх взаємодії з системою мови. Основними завданнями вивчення дисципліни «Психолінгвістика» є: опанування здобувачами знаннями про взаємозв'язок між мовою та психічними процесами, формування навичок критичного аналізу сучасних психолінгвістичних досліджень, вивчення сучасних методів діагностики навичок мовленнєвої діяльності, пов'язаних з системою мови, розуміння принципів мовленнєво-мисленнєвої діяльності людини.

Структура курсу

Години лек./сем.	Тема	Результати навчання	Завдання
2/2	Психолінгвістика: її особливості, взаємозв'язок з іншими науками.	Знати основні підходи до розуміння предмету психолінгвістики, напрямки теоретичних і практико-орієнтованих психолінгвістичних досліджень.	Аналіз літературних джерел, питання, обговорення
2/4	Мовленнєва діяльність. Види мовлення.	Знати відмінності між мовою і мовленням, рині мови як системи, їх	Аналіз літературних джерел, питання,

		основні одиниці, структуру мовної діяльності, вміти визначати стратегії мовленнєвої поведінки та тактики їх досягнення	обговорення, робота у групах
2/2	Фізіологічні, когнітивні та соціальні аспекти розвитку мовлення.	Знати, які структури кори головного мозку беруть участь у процесі мовлення та їх локалізацію, розуміти зв'язки мови і мислення та вплив соціального середовища на розвиток мовлення дитини	Аналіз літературних джерел, питання, обговорення відео, практичні завдання
2/2	Розвиток мовлення в онтогенезі. Послідовність етапів мовленнєвого розвитку в дитячому віці.	Знати закономірності мовленнєвого розвитку в онтогенезі, вміти скласти психологічну характеристику етапності становлення та розвитку мовлення у дітей	Аналіз літературних джерел, питання, кейси, практичні завдання
4/4	Психолінгвістичний аналіз процесу сприймання мовлення.	Знати теорії та механізми сприймання мовлення, розуміти і вміти визначати труднощі, які можуть виникати при сприйнятті усного та письмового мовлення	Аналіз літературних джерел, питання, обговорення, практичні завдання
2/4	Психолінгвістичний аналіз процесу породження мовлення.	Знати теорії та механізми породження мовлення, розуміти та вміти характеризувати відмінності між продукуванням усного та письмового мовлення	Аналіз літературних джерел, питання, практичні завдання, аналіз відео
2/2	Основні аспекти патопсихолінгвістики.	Знати причини виникнення мовних розладів, вміти характеризувати особливості мовлення при порушеннях психіки та хворобах	Аналіз літературних джерел, питання, кейси, обговорення, практичні завдання

Формування програмних компетентностей

Індекс у матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК 3	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 4	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 7	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
СК 3	Здатність застосовувати психологопедагогічні, дефектологічні, медико-біологічні, лінгвістичні знання у сфері професійної діяльності.
СК 4	Здатність планувати та організовувати освітньо-корекційну роботу з урахуванням структури та особливостей порушення (інтелекту, мовлення, слуху, зору, опорно-рухових функцій тощо), актуального стану та потенційних можливостей осіб із особливими освітніми потребами.
СК 8	Готовність до діагностико-консультативної діяльності.
СК 15	Здатність чітко та аргументовано висловлювати власні професійні переконання, враховуючи особливості аудиторії та ситуації спілкування, надавати точний, своєчасний та дієвий зворотній зв'язок клієнтам та колегам.
СК 16	Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.
Програмні результати навчання	
РН 2	Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування конкретних задач спеціальної та інклюзивної освіти;
РН 3	Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності у контексті професійних завдань;
РН 7	Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом.
РН 8	Організовувати і здійснювати психолого-педагогічне вивчення дітей з особливостями психофізичного розвитку, діагностико-консультативну діяльність.

Літературні джерела

Основна:

Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики: підручник. Видавн. центр Академія, 2004.

Домрачева І. Р., Аксьонова І. О. Основи мовленнєвої діяльності: навч. посіб. Вінниця, 2018. 101 с.

Засекіна Л.В., Засекін С.В. Психолінгвістична діагностика: навч. посіб. Луцьк : РВВ «Вежа» Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки, 2008. 188 с. 3

Кайдалова Л. Г., Пляка Л. В. Психологія спілкування: навч. посібник. Харків, 2011. 132 с.

Калмикова Л.О., Калмиков Г.В., Лапшина І.М., Харченко Н.В. Психологія мовлення і психолінгвістика: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / За заг. ред. Л.О.Калмикової. К.: Переяслав-Хмельницький педагогічний інститут, в-во "Фенікс", 2008. 245 с.

Куранова С. І. Основи психолінгвістики: навчальний посібник. Київ: Видавничий центр «Академія» 2012. 208 с.

Сеньків О. М. Мовленнєва поведінка Дональда Трампа. The 2 nd International scientific and practical conference. Topical issues of modern science, society and education (September 5-7, 2021) SPC Sci-conf. com. ua, Kharkiv, Ukraine. 2021. 624 p. 2021.

Harley T. A. The psychology of language: From data to theory. Psychology press. 2013.

Warren P. Introducing psycholinguistics. Publisher: Cambridge: Cambridge University Press, 2016. 290 p.

Додаткова:

Богуш А. М. Дошкільна лінгводидактика: теорія і методика навчання дітей рідної мови в дошкільних навчальних закладах. Вид. 2-ге, допов. Київ : Слово, 2011. 704 с.

Боряк О. В. Специфіка когнітивного компоненту мовленнєвої діяльності при розумовій відсталості. Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки. 2016. 7 (1). С. 38-49.

Дячук В. Семантичний простір концепту як джерело інтерпретації його змісту. Bulletin of Taras Shevchenko National University of Kyiv. Literary Studies. Linguistics. Folklore Studies. 2022. 1 (31), 12-16.

Засекіна Л. В., Пастрик Т. В. Основи психології та міжособове спілкування: навч. посіб. 2-е вид. Київ, 2018. 216 с.

Ковалевська, Т. Ю., & Локота, І. М. Алгоритм психолінгвістичної ідентифікації мовленнєвих маркерів шизофренії. Записки з українського мовознавства. 2021. 28. С. 266-273.

Косенко Ю. В. Основи теорії мовленнєвої комунікації: навч. посіб. Суми : Сумський державний університет, 2013. 292 с

Лянна О. В. Мовленнєва діяльність як спосіб реалізації мовленнєвого спілкування. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. 2015, (5), 143-150.

Скрипник, А. Особливості мовлення при хворобі Альцгеймера. Молодий вчений. 2021. №2 (90). С. 85-89.

Станецька, Г. М. Екстрапірамідні розлади мовлення у дорослих. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія 19: Корекційна педагогіка та спеціальна психологія. 2016. №31. С. 97-101.

Додаткові ресурси:

Посібник до вивчення курсу «Фізіологія мислення та мови». Дніпропетровськ: РВВ ДНУ, 2014. URL: <https://www.biochemistry-dnu.dp.ua/wp-content/downloads/metodichki/fiziol-mysl-ta-movy.pdf>

Психолінгвістика. Електронний посібник. URL: <https://cutt.ly/SLoxxqK>

Політика оцінювання

✓ **Політика щодо відвідування:** відвідування занять є обов'язковим; бали, отримані на занятті, сумуються і визначають загальну кількість балів за модульний контроль.

✓ **Політика щодо термінів та перескладання завдань:** завдання, які виконуються з порушенням встановлених термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. До перескладання модулю/модулів студент допускається з дозволу деканату за наявності поважних причин.

✓ **Політика щодо академічної доброчесності:** усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Зафіксовані порушення норм доброчесності під час складання підсумкового контролю є підставою для розгляду на засідання Комісії з питань етики та академічної доброчесності університету.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

<i>Види оцінювання</i>	<i>% від остаточної оцінки</i>
Змістовий модуль 1 (теми 1-7) – усне опитування, практичні завдання	50
ІНДЗ, самостійна робота	25
Підсумковий контроль (теми 1-7) – тестові завдання різних рівнів складності	25

Шкала оцінювання

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом